

Beløb, de skal kun forrente et Beløb, som svarer til, hvad det kostede at opføre en tilsvarende Bygning i 1914 med Maksimum 6 000 Kr. Paa denne Maade letter man Jordbrugernes Bestræbelser for at komme i Besiddelse af Ejendom og faa opført de nødvendige Bygninger. Jeg kan billige alle de øvrige Bestemmelser, som desangaaende er indførte i Lovforslaget. Jeg tror, at det efter disse Bestemmelser vil blive muligt for de nye Jordbrugere i hvert Fald i nogen Udstrækning at etablere sig. Det skal naturligvis ikke skjules, at de høje Byggeudgifter, som i adskillige Tilfælde nok vil løbe op til en 15 000—20 000 Kr., vil bevirke, at de paagældende skal være i Besiddelse af en ret betydelig privat Kapital, idet de jo selv skal skaffe $\frac{1}{10}$ af Byggesummen til Veje, men jeg gaar ud fra, at man i de Tilfælde, der her bliver Tale om, vil stille sig noget nær paa samme Maade, som man har stillet sig fra Myndighedernes Side ved Fortolkningen af Bestemmelsen i den saakaldte Husmandslov, hvorefter Udførelsen af personligt Arbejde under Bygningernes Opførelse kan medregnes, saaledes at den paagældende Laantager praktisk talt kan faa saa at sige hele det Beløb udbetalt af Staten, som det koster ham at opføre Bygningen. Der bliver ogsaa nok for ham at udrede desuden, idet han selv skal skaffe baade Inventar og Besætning til Veje, og jeg gaar ud fra som givet, at Landbrugsministeriet før eller senere maa fremsætte Lovforslag om at yde Hjælp til de nye Jordbrugere til at komme i Besiddelse af Besætning, thi i modsat Fald vil det være nødvendigt, at de har meget store Beløb til deres Raadighed, naar de begynder at etablere saadanne Landbrug. I det andet høje Ting har tidligere Landbrugsminister Poul Christensen opstillet et Regnestykke, hvorefter de paagældende skulde være i Besiddelse af mindst 8 000 Kr. privat Kapital for overhovedet at kunne komme i Vej efter de Bestemmelser, her foreslaas. Det er naturligvis vanskeligt at opgive noget bestemt Beløb, men man kan i hvert Fald meget let opstille en Kalkule, hvorefter de skal møde med et Beløb af 8 000 Kr. for at kunne etablere sig. Hvis det skulde blive det almindelige, at man overhovedet ikke kunde give Byggeslaan til andre end saadanne, som var i Besiddelse af en saa stor Kapital, maa man paa Forhaand sige, at saa har Lovforslagene endnu langt ringere Betydning, end de ellers vilde faa, thi saa bliver det

ikke Landarbejdere eller Husmandsbørn, der kommer i Betragtning, naar disse Jordlodder skal udstykkes, men det bliver i første Linie mere velstillede Folks Børn; thi de andre har ikke og kan ikke vente at komme i Besiddelse af saadanne Beløb. Jeg gaar derfor ud fra som givet, at den højtærede Landbrugsminister har Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold, ikke mindst efter at hans Partifælle, den tidligere Landbrugsminister, har opstillet det Regnestykke under Lovforslagets Behandling i det andet høje Ting, og at der vil blive stillet Forslag, hvorved der paa en eller anden Maade ydes Hjælp til at faa navnlig Besætningen tilvejebragt. Uden Besætning kan det overhovedet ikke nytte at sætte sig for saadanne Udgifter, som der her er Tale om. De paagældende kan ikke begynde med en Ko og en Gris, de maa have noget nær fuld Besætning straks, ellers vil de uhjælpelig køre fast i Løbet af meget kort Tid.

Jeg ønsker endnu at gøre en Bemærkning til Bestemmelsen i § 7, hvorefter Staten har Forkøbsret til en Ejendom, der er tilvejebragt i det væsentlige ved Statsmidler, baade hvad Jord og Bygninger angaar. Jeg vil spørge den højtærede Minister, om Bestemmelsen i § 7, 2det Stykke, om, at en Ejendom ikke kan overdrages til anden Mand, medmindre denne er den hidtidige Ejers Livsarving, uden at Staten er blevet spurgt, om den vil overtage Ejendommen eller ej, ikke maa forstaas saaledes, at Staten vedblivende har denne Ret, at Bestemmelsen altsaa ikke taber sin Gyldighed derved, at den første Ejer lader Ejendommen overgaa til sin Livsarving, hvorefter denne kan sælge Ejendommen, til hvem han lyster. Jeg forstaar Bestemmelsen saaledes — ellers vil den kun have meget ringe Betydning —, at Statens Forkøbsret er ubetinget og fortsættes frem i Tiden, og at den ikke ophører derved, at der har fundet et, maaske fingeret, Salg Sted fra den øjeblikkelige Besidder til en af dennes Livsarvinger. Jeg gaar ud fra, at Landbrugsministeren deler min Opfattelse, idet jeg antager, at alle har været enige om, at Statens Forkøbsret ikke skulde reduceres til at være en Papirbestemmelse, men at den skal være ubetinget, saaledes at Staten til enhver Tid, medmindre Ejendommen, som sagt, gaar over til Livsarvinger, bevarer sin Forkøbsret, hvorved Spekulation kan forhindres.

Da de øvrige Lovforslag neppe vil komme til Behandling i Dag, skal jeg undlade at omtale dem her og foreløbig nøjes